

III. Závěr

Ve své rigorózní práci jsem se snažil z několika pohledů okomentovat institut „manželství“ a institut „majetku“ a jejich vzájemné vazby. Na tyto právní instituty jsem se podíval nejenom z pohledu historické právní úpravy posledních dvou staletí, ale i z pohledu filozofického, ekonomického, sociologického, náboženského a v širším pohledu z úhlu společenských věd.

Došel jsem k závěru, že institut manželství je základním právním fenoménem, který má své nezastupitelné místo i v moderním právním řádu vyspělé demokratické společnosti.

Manželským svazkem každý den procházejí miliony lidí nejenom v naší zemi, ale i v ostatních vyspělých státech Evropy a Severní Ameriky a dokonce i ve většině zemí tzv. třetího světa. Po všech sociálních i ekonomických revolučních změnách ve 20. století stále institut manželství nebyl nahrazen žádným jiným institutem, i při všech jeho nevýhodách a problémech. Naprostá většina lidí potřebuje pro svůj život nějaké pevné sociální vazby, které se dají do určité míry upevnit a garantovat kvalitním právním institutem manželství s jasně definovanými funkcemi obou partnerů i jejich vzájemnými právy a povinnostmi.

V současné moderní společnosti sice vzrůstá trend soužití partnerů bez manželského svazku a výchova nezletilých dětí ve stále větším měřítku mimo manželství, ale v podstatě každý dospělý člověk alespoň jednou institutem manželství v životě projde. Naopak tento institut je v moderním světě využíván u jednoho člověka i několikrát za život, což podtrhuje snaha určitým způsobem garantovat rodinné a citové vztahy a potřeba určité právní jistoty v těchto vztazích.

Také institut majetku je naprosto nepostradatelný pro celý právní systém a především pro jeho soukromoprávní sféru. Základním právním principem je naprostá svoboda člověka jako individua nabývat a pozbývat majetek a naprosto stejné postavení a stejná právní ochrana všem druhům majetku, ať už se jedná o majetek individuální,

kolektivní, obecní či státní. Jakákoliv preference určité skupiny majetkových vztahů vedla v minulosti k nerovnoprávnému postavení jednotlivců ve společnosti a k jejich diskriminaci. Kvalitní a efektivní ochrana poctivě nabytého majetku je základním principem každého moderního právního řádu, a bez kvalitní ochrany majetkových vztahů by byl celý právní řád paralyzován a nesloužil by potřebám každého občana.

Manželství a majetek jako základní dva fenomény právního řádu se z mnoha pohledů prolínají a jsou velice úzce spjaty. Manželství bez majetku by nemohlo plnit své základní funkce a majetkové právo bez instituce manželství by ztratilo základní stavební prvek celé společnosti včetně ekonomické sféry. Manželství a majetek se tedy velice úzce prolínají a jejich právní úprava a ochrana a regulace by měla být v budoucnu co nejsrozumitelnější a nejpreciznější. Oba dva instituty se týkají milionů lidí a v podstatě se dotýkají sféry každého občana, obce, právnických i fyzických osob, i státu.